
ERRSI TEATAJA

EESTI RAHVATANTSU JA RAHVAMUUSIKA SELTSI AJALEHT

OKTOOBER 2008

1. ERRS valmistub juubeliks	4. Tantsupeo uudised
2. Parimad Valgemäede tantsude esitajad	5. Kuhu minna novembris
3. Tagasivaade Läti tantsupeole	6. Teateid

ERRS VALMISTUB JUUBELIKS

Läheneb seltsi 20. sünnipäev. **4. detsembril 2008** avab selts juubeli-hooaja konverentsiga „Parlamentarism pärimuskultuuris ja pärimuskultuur parlamendis“ Toompea lossis Riigikogu konverentsikeskuses. Konverentsile, mis toimub koostöös Riigikogu kultuurikomisjoniga, on palutud osalema seltsiliikmed, koostööpartnerid ja külalised. Toimumiskoht seab kohaletulijatele oma tingimused, seega palume jälgida peagi seltsi kodulehele www.errs.ee jõudvat infot ning registreeruda varakult.

Järgmise aasta **8. märtsil** toimub Rakveres uute tantsude konkurss erisooviga saada uut repertuaari 2010. aasta II meeste tantsupeole ning 2011. aasta noorte tantsupeole. Meeste tantsupeo põhikorraldaja, Tarvanpää Selts, on teatanud, et näeb heal meelel koostööpartnerina just meie seltsi. **22. märtsil** toimub traditsiooniline ERRSi üldkogu. Üks juubelit tähistav sündmus on varasuvel ilmuv raamat „75 aastat Eesti tantsupidusid“ ning selle esitus.

ERRSi viimase aasta suurim töö on kaasalöömine **2.-5. juulini** toimuva tantsupeo ettevalmistuses. Peo ajal korraldab selts juba traditsiooniliselt tantsuõpetajatele tänuürituse ja pidulistele klubiõhtuid. Laulu- ja tantsupeo eelsel nädalal liigub peotuli mööda Eesti sadamaid Tallinna poole. Tantsu- ja laulutuli loitsitakse üheks peotuleks **26. juunil** Pärnu jahtklubis toimuval simmanil, mis on ERRSi korraldada.

Juubeliaasta plaanidesse mahuvad veel ka juubelikontsert, teaduskonverents ning sel aastal ärajäänud TeateTants. Nende korraldamine ei sõltu vaid seltsi soovidest ja võimalustest, seega selguvad täpsemad tingimused ja ajad lähitulevikus.

Täpsemalt ERRSi pidustustest saab lugeda detsembris ilmuvas ERRSi juubeliteatajas ning ka meie kodulehelt.

SELGUSID PARIMAD VALGEMÄEDE TANTSUDE ESITAJAD

Salme ja Ott Valgemäe tantsude parimad esitajad on Kolga segarühm (juhendaja Karin Soosalu), **TÜ Rahvakunstiansambli naisrühm** (juhendaja Kärt Vuks) ja **segarühm Tuurit-Tuurit** (juhendaja Eneli Rüütli). Nii selgus 26. oktoobril toimunud võistutantsimisel, mille korraldas tantsuansambel Kuljus. Võistutantsimine toimus kolmes alagrupis: naisrühmad, B- ja D-segarühmad ning A-segarühmad. Iga rühm esitas kaks tantsu – neist esimene oli korraldajate palvel üks Valgemäede tants ja teine vabalt valitud autoritants.

Tantsurühmale **Tuurit-Tuurit** läks ka tunnustus kõige **valgemäelikuma tantsu esituse eest**. Võistutantsimine oli ühtlasi Kuljuse 60. juubeliaasta avalöögiks.

TAGASIVAADDE SUVISELE LÄTI SUURPEOLE

2009. aasta tantsupidu läheneb kui heatahtlik torm. Seetõttu on viimane hetk enne seda, kui sukelduda meie merepeovoogudesse, võtta kiiker ja vaadata tagasi suvel toimunud Läti laulu- ja tantsupeole. Peole vaatab tagasi Ülo Luht: Meile teadaolevalt korraldatakse ülemaalisi tantsupidusid ainult Baltikumis. Sel suvel oli siis kord lätlaste käes. Olin nende õnnelike hulgas, kes nägi lätlaste tantsupidu ja ka laulupidu. Õnnelik selles mõttes, et piletid ei olnud võimalik osta – välja müüdnud. Staadioni peol osales 15000 tantsijat. Meil 8000.

Tantsupidu oli Daugava staadionil, mis on ühepoolse tribüüniga jalgpallistaadion. Lisatribüünid olid ehitatud tribüüni otstesse. Selge, et siis ka lavastus, valgustus, helivõimendus olid kõik ühes suunas. Pidul hakkas õhtul kell kümme. Kohati aitas valgus ka etendusele kaasa. Tantsupeo nimi või sisu oli PÄEV, mis etenduse käigus väga selgelt välja ei joonistunud. Väljakul kogu aeg hästi palju tantsijaid. Kohati oleks õhku tahtnud. Ei puudunud ka tulemängud. Huvitavalt oli lahendatud tantsijate pealetulek ja mahaminek kahetasandilise kaldteega, tribüüni vastasküljel, mis iseenesest kujutas talumaja, aga seda nii kaua, kui katusel tuled põlema pandi. Siis sai sellest hoobilt burgeriputka.

Muusika oli kogu etenduse jooksul tempokas ja vali, liigagi vali. Liig palju oli pealejookse, segadikke. Esimesel korral oli see efektne. Suur segadus ja siis äkki väljakul korralik muster. Muru oli kaetud halli kattega. Algul see häiris, aga kui pidu juba käis, siis ei seganudki. Liig palju oli lavastajate enda tantse, mis jäid sarnasteks. Kava tundus pikk, kuigi kestis ainult kaks tundi. Aga palju sarnaseid jooniseid ja tantse tegid kava pikaks. Finaal oli ootamatu – kõik 15000 pressis end väljakule ja oligi pidu läbi... algas vaba tants ehk segadik.

Lisama peaks, et veel oli tantsukontsert „60 aastat tantsupidu Lätis“. Seda ma ei näinud, aga seal oli külalistena Eestist Tallinna Tehnikaülikooli tantsuansambel Kuljus, kunstiline juht Marina Kuznetsova. Muljed olid head.

Siis oli veel näituseväljaku saalis kaasaegse tantsu kontsert. Kava ülesehitus oli läti poisist, kes külast linna elu õppima läks ja lõpuks koju tagasi tuli. Vaheklippidena kasutati Läti filme, mis aitasid teemat arendada. Minu silma jaoks olid mõlemad kontserdid küll päris sarnased. Seda võis mõjutada läti polka, mida paljudes tantsudes sarnaselt tantsitakse.

Pidu kokku oli aga meeletu – oli veel puhkpillimuusika päev, rahvamuusika päev, folkloorirühmade esinemised, lauluansamblite kontserdid, kandlekontsert, mis mulle väga meeldis. See oli väga välja peetud ja näitas kandlemuusika võimalusi. Tundus, et kõik läti taidlejad said peonädalal pealinnas esineda. Tegelikult oli see vahva ja igale poole jätkus ka pealtvaatajaid.

Laulupidu. Piletid kaks kuud ette välja müüdnud. Kontsert algas kell kümme. Koorid lavale ja kuni lõpuni kõik laval. Lõpuks kõigil käes pisikesed taskulambid ja valgus maha – vahva pilt. Sugereeriv. Laulupidu tegi tantsupeole pika puuga ära. Nii arvasid teisedki eestlased, keda Lätimaal kohtasin.

NB! Raamatu “75 aastat Eesti tantsupidusid” ettetellimine lõpeb 31. oktoobril. Tellige raamat kodulehelt www.tantsupidu.ee.

TANTSUPEO UUDISED

Hää tantsujuht,

Täname Sind osalemast laevapere väljaõppel!

Meie kodulehelt www.laulupidu.ee/est/tantsujuhile leiad seminaris tehtud parandused ja täpsustused, mis on Sulle abiks repertuaari õpetamisel.

Pane ka tähele, millised tantsud pead ette tantsima I eelproovis:

3.-4. klassi segarühmad: Ümber küla ringi, Meremehe laul

7.-9. klassi segarühmad: Meremehehakatiste tants, Rannapiiga unistus, Tursapolka

C-segarühmad: Tantsupeole, Rannavalss, Tuljak

A-segarühmad: Kalur ja meri, Meremeeste valss, Mis seal meile tehtanekse, Armastus jääb, Merimies

B-segarühmad: Meremeeste valss, Killadi-kõlladi, Mis seal meile tehtanekse, Usalda, Tuljak

D-segarühmad: Kalamees, Kalamehe jutt, Tuljak

N1-naisrühmad: Voortants, Targa rehealune, Üits paigake, Merepidu

N2-naisrühmad: Viire takka, Voortants, Targa rehealune, Üits paigake, Merepidu

Kadri Tiis

Tantsutoimetaja

NB! Laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kollektiivide riikliku toetuse aruannete esitamise viimane kuupäev on 15.november. Raha kasutamise viimane kuupäev on 15. oktoober. Vaata lisaks kodulehekülge www.rahvakultuur.ee

ILMUB KÄSIRAAMAT „EESTI RAHVAKULTUUR“

Eesti Entsüklopeediakirjastuse poolt ilmub käsiraamatu “Eesti rahvakultuur” 2. väljaanne. Eesti etnoloogide ja rahvaluuleteadlaste kirjutatud koguteos on 19. ja 20. sajandi muuseumi-, arhiivi- ja teatmematerjali alusel toimunud uurimistöö tulemustest. Erinevaid kultuuriilminguid (tööelu, argimiljö, tavad, tähtpäevakombed, esemeline ning sõna- ja muusikalooming) käsitletakse kindlas ajaloolises, piirkondlikus ja sotsiaalmajanduslikus raamistikus, tuues võimalusel paralleele ka laiema Euroopa kultuurikontekstiga.

Teisele väljaandele on lisatud 12 uut peatükki, mis käsitlevad ühiskonna moderniseerimise käigus toimunud kultuuriprotsesside radikaalseid muutusi. Lisatud on palju illustratsioone, mis aitavad esitatud elupilti senisest paremini visuaalselt konkretiseerida. Uudne lähenemine, rohke pildimaterjal ja peatükkide lõppu lisatud kirjanduse loetelu teevad teosest laiale lugejaskonnale mõeldud käsiraamatu.

Koostanud ja toimetanud Ants Viires ja Elle Vunder. Teos ilmub ajaloodoktor Ants Viirese 90. juubeliks. Raamatut on võimalik ette tellida hinnaga 420 krooni kuni 15. novembrini EEK kodulehel <http://www.ene.ee/>

KOHTUMISPAIK MARDILAADAL

06.-09. novembril Saku Suurhallis toimuval Mardilaadal pakuvad külastajatele rõõmu ka ERRSi liikmed. Juba XII rahvatraditsioone järgiva Mardilaada korraldab Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit. Laad on koht, kus peale rahvusliku käsitöö müümisest ostmise saavad meistrid suhelda ja kogemusi vahetada. Laadal tegutsevad meistrikojad, kust saab mitut moodi õpetust ja konsultatsiooni. Lastele on avatud meisterdamistoad.

Mardilaadal esinevad teiste seas Sõprus, Sõleke, Saue Kägara, Leigarid, Vigala Kiitsharakad, Nõmme kultuurikeskusest neidude ja segarühm, Lasnamäe muusikakooli õpilased ja teised.

Kava valmis ERRSi ja ERKL koostööna. Seltsipoolne kavakoostaja on Kristi Alas.

Vaata lisa ka www.errs.ee

KUHU MINNA NOVEMBRIS

01. XXVI Pärnu akordionimuusika festivali lõppkontsert (esinevad külapillimehed, rahvamuusikud.
- 06.-09. Mardilaad Saku Suurhallis
- 14.-16. Noore muusiku kool Viljandis. (korraldab August Pulsti Õpistu)
Lisa <http://www.folk.ee/opistu/et/Kursused/NMK>
- 18.-19. Pärimuskultuuri süvakursus (korraldab Eesti Rahvuslik Folkloorinõukogu).
Lisa www.errs.ee/?id=11253
29. Tantsuansambli Kuljus juubelihooaja kontserdid Sillamäel ja Haljalas

ÜLESKORJATUD LAUSE

Kultuuri rahastamise võtmeküsimuseks on mõtteviisi muutus. Prognoosid ja strateegiad ei ole meile taganud kultuuri piisavat rahastamist. Praegu menetluses eelarve eelnõu on koostatud augustikuise majandusprognoosi tuules, samas tuleb pea iga päev uudiseid nii välis- kui kodumaalt, mis viitavad aina keerulisematele aegadele.

Kultuuriinimesena ei prognoosi ma majanduse tulevikustsenaariume, vaid lõpetan lootuses, et eesti kultuur jääb elama. Sest vaid selline riik ja rahvas jääb ellu, kelle kultuur elab ja on jätkusuutlik.

Kultuuriminister Laine Jänes
ajalehes Sirp 17.10

PALJU ÕNNE

6.10 Karin Uusküla 40
8.10 Aiki-Margit Peets 75
10.10 Raivo Erm 45

25. 10 tähistas 25. aasta tööjuubelit rahvatantsuansambli Kajakas kunstiline juht
Rita Mändla

JÄRGMINE TEATAJA ILMUB 19.11. KAASTÖÖD OODATUD AADRESSILE
kadri@errs.ee